

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016211436

Дата перевірки:
25.04.2024 23:32:10 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
10.06.2024 10:17:31 EEST

ID користувача:
100011299

Назва документа: Курсова робота_Чайка Денис

Кількість сторінок: 21 Кількість слів: 5075 Кількість символів: 39363 Розмір файлу: 29.59 KB ID файлу: 1015983528

7.03% Схожість

Найбільша схожість: 0.71% з Інтернет-джерелом (<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/studen>.)

7.03% Джерела з Інтернету

556

Сторінка 23

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Полтавський фаховий коледж

Циклова комісія правознавства

Курсова робота

з дисципліни «Теорія держави та права» на тему:

Поділ влади як фундаментальний принцип організації і діяльності державного апарату

Виконав: здобувач 1 курсу,

групи КЛ-22-2фмб-р1

Чайка Денис Олександрович

Науковий керівник: старший викладач

Стрілько Дмитро Леонідович

Полтава 2024

Зміст

Вступ

1.1. Актуальність дослідження та проблематика

1.2. Мета дослідження

Розділ I: Теоретичні аспекти поділу влади

1.1. Визначення поняття "поділ влади" та його критерії розмежування

1.2. Історичні аспекти формування концепції поділу влади

1.3. Основні принципи та функції поділу влади в державному управлінні

Розділ II: Практичне застосування принципу поділу влади

2.1. Сучасні підходи до поділу влади в конституційних нормах

2.2. Позитивні та негативні аспекти функціонування системи поділу влади в Україні

Висновки

6.1. Підсумки проведеного дослідження

Список використаних джерел

7.1. Література

7.2. Інтернет-ресурси

Вступ

Актуальність поділу влади. Створення ефективної моделі децентралізації, що базується на глибоких правових засадах з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду впровадження, є основною метою політико-правової реформи, яка має спрямованість, актуальний зміст і можливість. Обговорюється всіма та досліджується багатьма правознавцями.

У правових і політичних дослідженнях влади науковці, як правило, намагалися визначити "новий" поділ влади, зосереджуючи увагу на статусі, функціях і діяльності законодавчої, виконавчої та судової гілок влади, не задовольняючись "класичною" картиною поділу влади. Разом з тим, глибоке науково-теоретичне дослідження змісту принципів, покладених в основу моделі поділу влади, закріпленої змінами до Конституції України 2004 року, уточнення та визначення обсягу повноважень кожної гілки влади та елементів механізму стримувань і противаг, що з'явилися в новій українській моделі поділу влади, є реальною життєвою вимогою до правової науки. життєвим запитом до юридичної науки.

Сучасні інтерпретації принципу поділу влади включають не лише відокремлення владних структур, розподіл повноважень і функцій та баланс компетенцій, а й їхню тісну взаємодію як чинників ефективності державного управління, розвитку демократії та організації роботи з максимальною віддачою.

Сьогодні українські правознавці приділяють значну увагу питанню ефективності організації та функціонування державних інститутів. Вітчизняні науковці констатують, що найнебезпечнішим фактором сьогодні є не концентрація влади, а розбалансованість владних механізмів та серйозні владні конфлікти, а прогрес, досягнутий у сфері імплементації, продовження та доповнення конституційних змін у 2004-2007 роках, свідчить про необхідність глибокого дослідження цієї проблематики. Зокрема, аспект імплементації принципу поділу влади, як видається, не отримав належного висвітлення не тільки в інституційному, але й у концептуальному плані. Як зазначено в Резолюції ПАРС № 1364 (2004) щодо ситуації в Україні, необхідно "вдосконалити Основний Закон України та привести його у відповідність до європейських стандартів, зокрема, щодо положень про поділ влади".

Україна має багатий історичний досвід організації та здійснення державної влади на засадах поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Вивчення цього досвіду дозволяє виокремити модель поділу влади, яка є характерною для нашої країни, укорінилася в політичній сфері та є актуальною і сьогодні.

Отже, необхідність дослідження теоретико-правових питань, пов'язаних із реалізацією принципу поділу влади, зумовлена теоретичними та практичними причинами. Теоретичне значення має дослідження концептуальних засад правових аспектів поділу політичної влади та реформування існуючої моделі. Практичний аспект передбачає вміння визначити перспективи такої реформи, її вплив на майбутній розвиток держави та громадянського суспільства.

Проблематика. Проблеми моделі поділу влади в сучасній Україні розглядаються в працях багатьох науковців, серед них є й дослідження узагальненого характеру, в яких висвітлюються наступні аспекти: Загальнотеоретичний аспект реалізації поділу влади та дослідження, присвячені правовим аспектам діяльності різних гілок влади. Більшість питань організації та здійснення державної влади, розподілу між гілками, вирішуються фахівцями з конституційного та адміністративного права, політологами, тому що об'єкт дослідження знаходиться за межами Правового змісту включає також політологія. Нині у вітчизняній науці інститут розподілу влади прийнято розуміти як абсолютну загальнолюдську цінність. Водночас не враховуються історичні умови, що сформували теорію розподілу влади, її розвиток та етапи реалізації на практиці, характерні риси національної політичної традиції. Труднощі у функціонуванні демократичної системи політичного правління часто пояснюються пережитками минулого, політичною реакцією тощо, що призводить до протилежного "класового підходу". Це потребує подальших політологічних досліджень особливостей застосування основних принципів класичної теорії розподілу влади в перехідних політичних системах.

Мета. Метою курсової роботи є дослідження теорії поділу державної влади, її витоків, з'ясування особливостей цієї теорії, аналіз практичного застосування.

Теоретичні аспекти поділу влади

Визначення поняття "поділ влади" та його сутність

Сучасне розуміння теорії поділу влади базується на ідеї єдності та цілісності державної влади, що відображає органічний зв'язок між теорією державного поділу влади та теорією національного суверенітету. Вона передбачає наявність єдиного джерела влади суверенного і всевладного народу, який передає частину своєї влади державі, яка через свої органи здійснює повноваження, покладені на державу, на благо кожного. У правовій державі єдність державної влади виражається саме у взаємозв'язку з принципом поділу влади, з розмежуванням функцій влади, з конкретним здійсненням різноманітної політики. Державно-правові функції (законодавча, виконавча і судова), незалежні одна від одної, різними органами, це жодним чином не суперечить розумінню влади загалом.

Теорію поділу влади можна розглядати з двох позицій: з точки зору структурного порядку влади та з точки зору забезпечення основ демократії в суспільстві. Конкретизує втілення ідеї організації та здійснення державної влади на основі раціонального розподілу праці в рамках державного апарату як єдиної системи, що стоїть у певних відносинах та організаціях. Розподіл влади вимагає чіткого розмежування функцій і зміцнення кордонів між державними відомствами, привілеями, юридичною незалежністю та певною мірою незалежності, діловими взаємодіями та взаємними обмеженнями. Цей принцип ґрунтується на ефективному контролі та нейтралізації неконституційних дій окремих державних інститутів, балансі влади та певному суперництві, рівноправному партнерстві та недопущенні неправомірного розширення ролі одного інституту на шкоду державі та вимозі збереження статусу інших інститутів.

Таким чином, поділ влади є необхідною умовою усунення деспотизму та свавілля; запобігання зловживанням та узурпації влади - необхідною умовою забезпечення громадського порядку та законності; гарантування прав і свобод особи - необхідною умовою управління. Плюралістична демократія ґрунтується на поділі влади, а вільне здійснення політичної влади відіграє важливу роль у збалансуванні інтересів протилежних класів, груп та індивідів, розв'язанні об'єктивно існуючих суспільних суперечностей.

Критерії поділу влади

Критеріями поділу влади є неподільність функцій влади, характеристика формування державних органів, об'єднаних в одну гілку влади, публічний характер діяльності гілок влади (тобто відсутність необхідності створення спеціальних державних органів для оприлюднення рішень гілок влади), цілісність влади, що визначається змістом і обсягом повноважень державних органів, остаточність рішень гілок влади та їх обов'язковість для фізичних і юридичних осіб, державних органів і посадових осіб, посилення конституційного контролю. Цілісність влади визначається змістом і обсягом повноважень державних органів, остаточністю їх рішень та їх обов'язковістю для фізичних і юридичних осіб, державних органів і посадових осіб, конституційним закріпленням стримувань і противаг, що виключають можливість втручання в діяльність державних органів, які належать до різних гілок влади, на законних підставах, та виконання ними владних функцій. Конституційність функції влади визначається конституційністю владної функції всередині державних інституцій. Серед інших ознак розмежування влади - наявність єдиного органу влади, державного органу, наділеного конкретними повноваженнями та обов'язками для виконання своїх функцій, незалежність, тобто здатність державного органу виконувати свої функції незалежно від інших державних органів, виключення підпорядкування зовнішнім органам влади, незалежність суддів та виключність компетенції органів державної влади, об'єднаних у гілку влади.

У демократичній державі органи влади повинні доповнювати один одного, і жоден з них не повинен бути вищим або домінуючим над іншими. У демократії переважає воля народу (народний суверенітет), виражена через відповідні демократичні процедури. Крім того. Також помилково думати, що будь-яка з трьох гілок влади не може діяти в повній ізоляції від інших. Три гілки влади залежать одна від одної у наданні всіх соціальних послуг, необхідних для демократичного суспільства. Наприклад, законодавча влада встановлює правові рамки, судова влада тлумачить і застосовує їх як основу для прийняття рішень, а виконавча влада в цілому відповідає за виконання цих рішень в інтересах суспільства. Таким чином, три гілки влади функціонують у взаємозалежності або у зближенні та розбіжності. Тому ідеального "поділу влади" ніколи не може бути. У здоровій демократії три гілки влади діють відповідно до системи стримувань і противаг, і тому кожна з них підзвітна іншій в інтересах суспільства в цілому. Тому слід визнати, що в умовах демократії певна напруженість у відносинах між різними гілками влади є неминучою. Якщо така

напруженість існує, це свідчить про те, що кожна гілка влади здійснює необхідний контроль за діями інших і сприяє підтримці відповідного балансу. Якщо такої напруженості між трьома гілками влади не існує, виникає підозра, що одна або дві гілки влади можуть більше не бути підзвітними іншим гілкам влади в інтересах суспільства, в результаті чого одна або дві гілки влади отримують перевагу над іншими гілками влади.

Основні положення цієї теорії мають значний вплив на природу влади, її методи і форми організації, механізми взаємодії державних органів, функціонування політичної системи мають значний вплив на розвиток теорій суверенітету, демократії, парламентаризму та інших фундаментальних питань політичної науки. Концепція поділу влади закріплена в конституціях більшості країн світу, в тому числі і в Україні. Історія, культура та правові традиції держав значно відрізняються, що призвело до формування різних моделей конституційного ладу. У багатьох випадках конституційні порядки постійно розвиваються. Глобалізація та зростаючий вплив міжнародних і європейських організацій вимагають змін у конституційних структурах держав.

Розвиток доктрини поділу влади має два аспекти, які відображають її суперечливий і складний характер. Перший аспект стосується обґрунтування ідеї організації та здійснення державної влади на основі раціонального розподілу ролей у державному апараті як цілісної системи інститутів з певними пропорціями та організаційними розмежуваннями, а також чіткого розподілу завдань між цими інститутами, що забезпечує юридичну самостійність, оперативну взаємодію та взаємне стримування.

Другий аспект - трактування поділу влади як важливого засобу знищення і запобігання деспотизму, недопущення зловживань та узурпації влади, забезпечення порядку і законності, гарантування прав і свобод особи та вільного здійснення нею політичної влади. Як важливий засіб збалансування суперечливих інтересів, стабілізації суспільного ладу та захисту його від анархії та тиранії.

Усі три гілки влади мають важливі повноваження. Поділ влади не завжди може бути присутнім у конкретній конституції. У таких латиноамериканських країнах, як Нікарагуа, Колумбія та Бразилія, окрім класичних трьох гілок влади, існує ще й четверта - право голосу. Інші конституції вказують на існування "правлячої влади".

Історичні аспекти формування концепції поділу влади

Витоки теорії поділу державної влади мали певні особливості та рівні залежно від періоду суспільного розвитку. Особливості та рівні теорії відрізнялися в кожному період суспільного розвитку: античний (кінець 7 ст. до н.е. - 4 ст. н.е.), епоха Відродження (14 - 17 ст.) та модерн (17 - 19 ст.).

Період античності характеризується поділом державної влади і появою основ теорії суспільного поділу праці. Це поділ праці в суспільстві. Поглиблення зв'язків між людьми та у процесі трудової діяльності головною умовою отримання корисних результатів з мінімальними витратами часу і коштів є концентрація зусиль окремих осіб і груп. Це зосередження зусиль індивідів і груп на одному виді діяльності. Професійний поділ праці передбачає необхідний обмін результатами виробництва та координація спільної діяльності. Іншими словами, існують передумови для поділу суспільства на спеціальні групи людей, які належним чином організовані і виконують певні соціальні функції. Поділ праці в межах інституції встановлює взаємозалежність членів інституції та гарантує соціальний характер його відносин.

Ідея поділу законодавчої, виконавчої та судової влади супроводжувала суспільства в пошуках ідеальної держави протягом століть. Однак вчення про демократичну державу як основоположний принцип було сформульовано в Новий час Д. Локком і розвинуто Ш. Монтеск'є. Водночас її теоретичні засади були підготовлені Англійською буржуазною революцією (1640-1648), а згодом і Французькою (1789-1794). Політичні та правові погляди Д. Локка узагальнюють його політичні та правові погляди. Основна увага в цьому дослідженні приділена концепції природного права. Філософ стверджував, що держава не має права керувати за допомогою свавільних і тиранічних декретів. Навпаки, держава зобов'язана здійснювати правосуддя і визначати права своїх підданих за допомогою проголошених і постійних законів та уповноважених суддів які мають на це повноваження. Але ще важливіше те, що організація держави гарантує права і свободи від свавілля.

Тож Дж. Локк запропонував теоретично обґрунтовану концепцію поділу влади в державі на законодавчу, виконавчу та федеративну. Тому для Дж. Локка поділ влади - це питання практичної зручності і практичної доцільності.

Останньою теоретичною версією цієї концепції була розроблена Ш. Монтеск'є у праці "Про дух законів". Головною метою, яку ставив перед собою Монтеск'є, було дослідження різноманітності застосування основних принципів права в умовах, що постійно змінюються в процесі

людської діяльності. Погоджуючись з Аристотелем у тому, що державу необхідно розглядати з точки зору кінцевої мети її існування - доброго життя суспільства, і що мета правління полягає в тому, щоб пристосувати загальновизнані принципи справедливості (природне право) до особливостей конкретних народів, Монтеск'є констатував, що ідеал людського існування ніколи не може бути досягнутий в умовах, і визначив причини цього. Існують перешкоди суто психологічного характеру, тобто суто фізичні обмеження, пов'язані з природою самої людської сутності та особливостями середовища, в якому базується життя.

Монтеск'є намагався створити складний механізм, в якому влада розділена на окремі частини, що взаємно обмежують одна одну. Цей механізм базується на праві, яке визначає допустимі межі кожної влади. Ідеї, сформульовані Монтеск'є, цікаві в багатьох відношеннях. Встановлюється зв'язок між легітимним правлінням і поділом влади. Цей поділ функціонує як взаємне обмеження. Це взаємне обмеження є гарантією проти зловживань. Гарантія свободи є бар'єром проти зловживання владою. Нарешті, сама свобода реалізується тоді, коли ніхто не може бути примушений робити те, що не заборонено законом. Або, навпаки, якщо людина не може бути дозволено робити те, що не заборонено законом. Таким чином, поділ влади є не самоціллю, а засобом для правової та легітимної влади. Він є засобом для законного і легітимного правління і, отже, гарантією свободи.

Як писав Ш. Монтеск'є «У кожній державі, є три види влади: законодавча, виконавча, що відає питаннями міжнародного права, і виконавча, що відає питаннями права цивільного»

Філософ проаналізував цей розподіл влади. Він пов'язував такий розподіл влади із суспільним поділом праці та боротьбою різних класів суспільства за владу. Це боротьба різних класів суспільства за владу. Перша влада видає закони. Друга влада управляє зовнішніми відносинами і забезпечує безпеку. Третя влада використовується для покарання злочинців і вирішення спорів між людьми. Цю владу ще називають судовою. Друга і третя влада не створюють самі закони, але забезпечують їх виконання.

Основні принципи та функції поділу влади в державному управлінні

Поділ влади є основоположним принципом демократичного врядування і означає розподіл повноважень між різними гілками влади з метою забезпечення збалансованого, контрольованого та ефективного функціонування держави. Цей принцип закріплений у багатьох конституціях і системах правління і визнаний як такий, що відіграє ключову роль у забезпеченні прав і свобод громадян. Влада має бути легітимною і походити від народу. Це гарантує, що дії уряду є законними і відповідають вимогам суспільства. Не варто забувати що влада розділяється на судову ,виконавчу та законодавчу гілки, їхня мета забезпечення балансу та контролю.

Тепер давайте розглянемо кожен з гілок влади окремо. Розпочнемо з судової. Судова влада в Україні є самостійною сферою державної влади, що складається із сукупності повноважень щодо здійснення правосуддя та тлумачення законів, а також відповідної сукупності повноважень щодо управління судами, які є спеціалізованими органами. Здійснення правосуддя реалізується через конституційний нагляд, контроль за дотриманням законності та обґрунтованості рішень і актів державних органів та посадових осіб, створення органів суддівського самоврядування, роз'яснення судам загальної юрисдикції застосування законів, роз'яснення судам загальної юрисдикції актів з питань застосування законів та створення державної судової адміністрації.

Створення органів суддівської автономії, роз'яснення застосування законодавства до судів загальної юрисдикції, роз'яснення актів з питань застосування законодавства до судів загальної юрисдикції, створення державної судової адміністрації. Здійснення судової влади є значно ширшим поняттям, ніж відправлення правосуддя. Реалізація судової влади проявляється в діях судів, які не мають нічого спільного з судовим розглядом справи. Це дії організаційного та інформаційно-аналітичного характеру (узагальнення судової практики, аналіз судової статистики, розгляд скарг позивачів, відповідачів, захисників та адвокатів, направлення певних рішень до державних установ, організацій та органів).

Судова влада в Україні здійснюється через судочинство у цивільних, господарських, адміністративних, кримінальних та конституційних справах. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі. Для того, щоб визначити поняття правосуддя, необхідно виділити його основні ознаки.

Такими ознаками є наступні:

- Судова влада здійснюється лише судами, які є особливим державним органом;
- юрисдикція України поширюється на суди, що утворюють єдину судову систему;
- Єдність системи судів загальної юрисдикції забезпечується єдиними засадами організації і функціонування судів; єдиним статусом суддів; обов'язковими для всіх судів процесуальними правилами; єдиним порядком регулювання та забезпечення діяльності суддів; фінансуванням судів виключно з Державного бюджету України; врегулюванням урядом питань суддівської автономії.
- Закон наділяє суди всіма повноваженнями, необхідними для здійснення судової влади;
- Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі та здійснюється у суворій відповідності до вимог Процесуального кодексу;
- Рішення Суду є обов'язковими до виконання на всій території України;
- Виконання вимог Суду та виконання його рішень забезпечується державою.

На основі визначення основних ознак судової влади можна сформулювати концепцію судової влади. Судова влада є самостійною гілкою влади, підпорядкованою судам, яка утворює єдину судову систему, єдність якої забезпечується єдиним принципом організації та діяльності судів. Його головне завдання – розв'язувати соціальні конфлікти між країнами відповідно до закону.

Перейдемо до виконавчої влади або ж виконавчої гілки.

Зміст виконавчої влади та діяльність її інститутів впливає з її призначення. Найбільш широке розуміння призначення виконавчої влади полягає у виконанні рішень, прийнятих парламентом. Іншими словами, основна роль виконавчої влади та її органів полягає у забезпеченні виконання законів держави, які визначають їх зміст. Діяльність виконавчої влади ґрунтується на законах держави і спрямована на їх виконання. Завданням цієї влади є здійснення управлінської та організаційної діяльності, спрямованої на виконання правових актів, прийнятих

безпосередньо народом або органами, що його представляють. Що це означає, вона визначає зміст усієї діяльності адміністративного органу, сутність його повноважень і підпорядкованість усіх рішень цього органу.

Таким чином, виконавча влада відрізняється від інших гілок влади своєю діяльністю, спрямованою на впровадження та виконання законів. Основним завданням виконавчої влади є управління соціальними та економічними процесами суспільства під керівництвом законодавчої влади. Однак слід зазначити, що роль виконавчої влади не обмежується виконанням законів, прийнятих законодавчою владою. Діяльність виконавчої влади охоплює багато різних сфер суспільного життя і для того, щоб бути більш ефективною, вона потребує повноважень, які не обмежуються виконанням законодавчих актів. Це пов'язано з тим, що державне управління потребує не лише чіткої імплементації, але й здатності вдосконалювати правову базу та реагувати на потреби суспільства, тобто можливості творчої дії. Крім того, адміністративні органи також виконують адміністративні функції, які проявляються у здійсненні публічного адміністрування. Це відбувається шляхом прийняття певних рішень та управління галузями, що перебувають під їхньою юрисдикцією.

Отже, виконавча влада є гілкою державної влади і відповідає за забезпечення виконання правових актів держави з метою впливу на державу і суспільство. Така оцінка характеру діяльності виконавчої влади пов'язана насамперед з її функціональними характеристиками. Характер виконавчої влади визначається її завданнями і відображає всю сукупність управлінської діяльності держави. Тому поняття виконавчої влади часто ототожнюється з поняттям державного управління. Подібність між адміністративною владою та державним управлінням полягає в діяльності, яку вони обидві здійснюють, а саме - у виконанні. Публічне адміністрування. Публічне адміністрування - це, по суті, сфера діяльності, яка охоплює всю систему державної влади і спрямовує державну владу на адміністрування. Натомість адміністративна влада спрямована на здійснення лише окремих видів державної влади. Основний зміст і сутність феномену державного управління полягає в його організаційній діяльності та впливі на суспільні відносини і соціальні процеси. Саме вплив на суспільні відносини та суспільні процеси. Основними елементами публічного адміністрування є адміністративна та управлінська діяльність.

Таким чином, виконавча влада є важливим адміністративним органом зі спеціальною функцією застосування адміністративних санкцій. З огляду на цю характеристику, вона відіграє важливу роль, особливо з точки зору ефективної імплементації державних правових актів та контролю за впровадженням реформ. Водночас цей орган виконавчої влади має власну незалежність по відношенню до інших органів виконавчої влади. Варто також зазначити, що виконавча влада є основою державного управління. Виконавча влада є основою державного управління, а тому більшість перетворень у державі часто починаються саме з реформ у виконавчій владі.

Законодавча влада. Законодавча влада - це гілка державної влади, що здійснюється шляхом прийняття, зміни та скасування законів (Монтеск'є і Локк). Це організація контролю за дотриманням законів усіма державними органами, органами влади, об'єднаннями та громадянами. Законодавча влада є представницькою владою, оскільки здійснюється парламентом як представницьким органом всього населення. Завдяки цьому законодавча влада має найвищий рівень легітимності, а отже, пріоритет, верховенство і перевагу над різними іншими владами в регулюванні суспільних відносин, що забезпечується прийняттям законів.

Законодавча гілка влади досягає своїх цілей через законодавчу діяльність парламенту. Ця діяльність є основною і найважливішою функцією парламенту, організаційною формою здійснення законодавчої влади держави і полягає в ухваленні та введенні в дію законів, які мають найвищу юридичну силу для народу. Верховна Рада України не має права делегувати жодному іншому органу повноваження приймати закони, які мають силу закону, навіть у надзвичайних ситуаціях. Навіть в умовах надзвичайного стану: 3 грудня 1992 року як перехідна практика відповідно до Конституції України, прийнятої на позачерговій сьомій сесії Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки 9-го скликання 20 квітня 1978 року, зі змінами, внесеними Законом України від 31 жовтня 1995 року, практика делегування повноважень щодо прийняття рішень Кабінету Міністрів, які мають силу закону, мала винятковий, тимчасовий і тимчасовий характер. Ця практика була скасована після прийняття Конституції України в 1996 році як така, що не повною мірою відповідає принципам парламентаризму.

Слід зазначити, що в основі цієї діяльності лежить законодавча влада парламенту, яка ґрунтується на теорії народного представництва як "особливої форми демократії", здійснюється Верховною Радою України як

виборним вищим органом державної влади на основі демократичних процедур і є відповідальною перед народом за свою діяльність. Верховна Рада України здійснює законодавчу владу в межах Конституції України і в порядку, встановленому цією Конституцією, та регулює суспільні відносини шляхом прийняття законів, які мають найвищу юридичну силу. В силу природи цієї законодавчої влади закон посідає важливе місце в ієрархії нормативних актів і регулює найважливіші суспільні відносини.

Законодавча діяльність - це особлива організаційно-правова діяльність парламенту, його комітетів та народних депутатів. Однак Верховна Рада не є єдиним органом законодавчої влади. Відповідно до Конституції України, інші суб'єкти права законодавчої ініціативи у Верховній Раді (Президент України, Кабінет Міністрів України) також мають законодавчу компетенцію. Інші органи також можуть мати повноваження видавати нормативно-правові акти. Однак це не означає, що будь-яка група чи організація може бути довільно наділена повноваженнями видавати закони. Надання таких повноважень та встановлення порядку здійснення такої діяльності має здійснюватися відповідно до вимог статті 92 Конституції України та інших положень Конституції України, що регулюють правотворчі повноваження органів державної влади. Прикладами таких нормативно-правових актів щодо правотворчих повноважень є ініціативи щодо прийняття Закону "Про нормативно-правові акти", Закону "Про закони і законодавчу діяльність" та Закону "Про законотворчу діяльність", які регулюють підготовку та прийняття законів. Вони регулюють підготовку та прийняття законів.

Законодавчий процес відбувається в парламенті і складається з низки послідовних етапів законотворчості (законодавча ініціатива, подання законопроекту до парламенту, розгляд, ухвалення, підписання, опублікування та набуття чинності).

Практичне застосування принципу поділу влади

Сучасні підходи до поділу влади в конституційних нормах

Сучасне розуміння теорії поділу влади ґрунтується на ідеї єдності та цілісності державної влади. Це відображає органічний зв'язок цієї теорії з теорією національного суверенітету. Остання передбачає існування єдиного джерела влади, яким є суверенний і повноправний громадянин. Народ делегує частину своїх повноважень державі, а держава через свої органи здійснює делеговану владу в інтересах громадян. Існування єдиного джерела влади на державно-правовому рівні проявляється у створенні єдиного державного апарату. Незважаючи на тривалий період розвитку та застосування, теорія поділу державної влади продовжує цікавити науковців і разом із сучасними проблемами розвитку держави є однією з тем, яка залишається відкритою для дискусій, про що свідчить аналіз праць класиків політичної та правової думки.

Таким чином, найбільш проблемними питаннями в сучасних наукових дискусіях щодо теорії поділу влади є сутність поділу влади, регулювання взаємодії органів державної влади таким чином, щоб зберегти єдність держави і державної влади, а також чинники, що зумовлюють вибір тієї чи іншої моделі реалізації державою розглядуваного принципу, новітній етап державотворення. Важливими є також наступні три елементи поділу влади: оптимальне визначення співвідношення повноважень гілок влади на сучасному етапі державотворення; розуміння специфіки застосування принципу поділу влади в контексті політико-правових реформ. Закріплення принципу поділу державної влади в положеннях Конституції збалансовує всю систему державних органів і робить їх компетенцію максимально послідовною і чіткою. У конституційній практиці цей принцип виражається по-різному. У більшості розвинених країн він виражається в структурному і функціональному визначенні вищих органів держави, таких як глава держави, парламент, уряд і Верховний суд.

Але поділ державної влади виходить за рамки раціональної організації державних структур і раціонального розподілу адміністративних ролей. Це раціональна організація для запобігання диктатурі. Саме по собі існування законодавчої, виконавчої та судової влади не свідчить про поділ державної влади. У тиранічних і надмірно централізованих державних структурах, наприклад, також існують державні інститути, побудовані за принципом поділу праці, але принцип поділу влади, який має забезпечувати інституційні гарантії правової свободи, не застосовується.

Слід мати на увазі, що теоретично досконалої конструкції поділу влади не існує і що форма правління та правова форма реалізації поділу влади

залежатиме від форми правління, державного устрою та історико-політичних традицій конкретної країни. З огляду на це, є підстави вважати, що "доречним є гнучке розуміння цієї теорії та механізмів її реалізації, а догматичні тлумачення та ігнорування її багатовимірності є неприйнятними". Елементи, які відповідають сьогоднішнім реаліям. Однак, це нововведення є скоріше спробою адаптувати класичну теорію до реальних особливостей конкретної держави. Теорія поділу влади сьогодні визнана майже в усіх конституційних системах і залишається в основному незмінною.

Необхідно ще раз нагадати, що поділ державної влади та її ієрархія передбачають розвинену правову ситуацію, в якій індивіди задовольняють свої потреби насамперед у суспільних відносинах громадянського суспільства, без втручання державної влади і в якій протестують інститути громадянського суспільства. диктаторське управління суспільством. Крім того, передбачається, що гілки влади можуть діяти одна проти одної в межах своїх конституційних повноважень і відповідно до них. Відповідно, із розподілом влади, що забезпечує правову свободу та саморегуляцію громадянського суспільства, загальна ефективність соціального управління зрештою зростатиме. Тому проблема поділу державної влади в сучасному розумінні є набагато більшою, ніж у традиційному розумінні. Сьогодні ми говоримо про поділ державної влади в ім'я цього політико-правова доктрина досить символічна, тому що істинне значення охоплює майже кожен аспект його змісту взаємовідносини влади і держави є основою сучасного суспільного життя.

Підсумовуючи сказане, висвітливо деякі аспекти нашого розуміння принципу поділу державної влади:

- 1) Єдиний поділ державної влади на гілки (гілки), представлений відповідними видами органів державної влади - носіїв. законодавчі, виконавчі та судові органи в межах їх відповідних повноважень навик виконання своєї основної «владної функції»;
- 2) відсутність відомства, де зосереджена вся державна влада;
- 3) наявність системи взаємних стримувань і противаг, включає: а) тісну та ефективну взаємодію та баланс гілки державної влади та б) контрольно-обмежувальна влада

Позитивні та негативні аспекти функціонування системи поділу влади в Україні

До позитивних моментів функціонування системи поділу влади в Україні можна віднести:

Забезпечити контроль: поділ повноважень між виконавчою, законодавчою та судовою гілками дозволяє кожній гілці виконувати свої функції та контролювати дії іншої, допомагаючи запобігати зловживанню владою та підтримувати баланс.

Забезпечення прав і свобод громадян: Наявність незалежної судової системи сприяє забезпеченню справедливості перед законом, захищаючи права і свободи громадян від можливих недоліків або зловживань з боку інших гілок влади.

Контроль за верховенством права: кожне державне відомство може контролювати дії інших відомств і вживати заходів у разі порушення конституційних норм і законів.

Стабільність і захист від авторитарних тенденцій: система поділу влади сприяє стабілізації управління країною та захищає від спроб, які могли б зосередити владу в руках однієї особи чи групи людей.

Захист громадського порядку: Поділ влади допомагає забезпечити підтримання громадського порядку, оскільки кожна гілка влади відповідає за виконання своїх конституційних функцій.

Сприяння демократії: чітко визначені ролі та повноваження гілок влади сприяють розвитку демократичних процесів та участі громадян у прийнятті ключових рішень через представника уряду.

Ці аспекти допомагають забезпечити ефективне та справедливе функціонування системи поділу влади в Україні, сприяючи тим самим розвитку демократії та захисту прав громадян.

До негативних моментів функціонування системи поділу влади в Україні можна віднести:

Бюрократія та тяганина: у децентралізованій системі між різними гілками влади може бути багато бюрократії та процедур, що може ускладнити процес управління та прийняття рішень.

Ризик паралічу дій: якщо взаємодія між секторами не ефективна або не досягнуто консенсусу, це може призвести до паралічу дій у вирішенні важливих проблем країни.

Відсутність ефективних механізмів забезпечення взаємодії між органами виконавчої влади: Українська система поділу влади може зіткнутися з

проблемою недостатньо ефективної взаємодії між виконавчою, законодавчою та судовою гілками влади, що може призвести до перешкод у прийнятті та імплементації рішень.

Корупційні ризики: незалежність гілок влади може створювати можливості для корупції та зловживання владою, особливо за відсутності ефективних механізмів контролю та моніторингу.

Неадекватна координація та співпраця: іноді система розподілу влади може перешкоджати ефективній координації дій між різними гілками влади, що може призвести до неможливості вирішення складних питань та виконання стратегічних завдань.

Низька ефективність управління: у деяких випадках децентралізована система може призвести до низької ефективності управління країною, перешкоджаючи співпраці та координації між органами влади.

Інституційна підзвітність: іноді важко визначити, яка державна установа відповідає за певні рішення чи ситуації, що може ускладнити процес підзвітності для людей.

Політизація судової влади Система поділу влади в Україні іноді стикається з проблемою політизації судової влади. Суди можуть зазнавати тиску з боку політичних сил та впливів при прийнятті судових рішень.

Слабкі сторони законодавчого процесу: В Україні різноманітні інтереси та впливи на законодавчий процес можуть спричинити проблеми з ухваленням ефективного та послідовного законодавства.

Ці аспекти показують, що хоча децентралізована система має переваги, вона також має недоліки, на які необхідно звернути увагу та вдосконалити їх, щоб держава працювала ефективно та чесно.

Висновок

Підсумки проведеного дослідження

Актуальність даного дослідження полягає в необхідності вивчення та аналізу системи поділу влади в Україні з точки зору юристів. Це важливо для забезпечення ефективності та справедливості правового простору країни. Вивчення теоретичних і практичних аспектів поділу влади в Україні є актуальним і важливим завданням, оскільки сприяє розумінню основних принципів і функцій цієї системи в державному управлінні. У I розділі були розглянуті такі теоретичні аспекти, як визначення поняття «поділ влади», історичні аспекти його виникнення, основні принципи та функції. Розділ II розглядає сучасні підходи до цього питання в конституційних нормах і присвячений практичному застосуванню принципу поділу влади з урахуванням позитивних і негативних сторін функціонування цієї системи в Україні.

Аналіз розділу I свідчить про те, що поділ влади є одним із основоположних принципів сучасної демократії і спрямований на забезпечення контролю, захист прав і свобод громадян, запобігання зловживанню владою. Дослідження практичного застосування принципу поділу влади в Розділі 2 показало, що в Україні є як позитивні, так і негативні моменти, які потребують уваги та постійного вдосконалення. Таким чином, ґрунтовне дослідження теоретичних і практичних аспектів поділу влади в Україні є важливим кроком у розбудові сильної та ефективної демократії, заснованої на принципах верховенства права та захисту прав людини кроки.

Таким чином, в результаті проведеного дослідження можна дійти висновку, що з точки зору юристів система поділу влади в Україні має як хороші, так і погані сторони. До позитивних моментів можна віднести забезпечення контролю, захист громадянських прав, стабільність, захист від авторитаризму. Проте система страждає від таких проблем, як політизація судової системи, недостатня незалежність судів, відсутність ефективних механізмів взаємодії між державними відомствами та інші недоліки, які потребують уваги та вдосконалення. Отже, для забезпечення ефективного та справедливого функціонування правової держави в Україні необхідно й надалі розвивати та вдосконалювати систему поділу влади з урахуванням принципів і норм права.

Список використаних джерел

Література

1. "Конституція України"
2. "Теорія держави і права" (М. М. Борисюк та ін.)
3. "Курс конституційного права України" (автори: І. М. Колосов та ін.)
4. "Право України" (журнал)
5. "Політичні дослідження" (журнал)

Інтернет-ресурси

1. ТЕОРІЯ ПОДІЛУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ВИТОКИ ЇЇ ЗАРОДЖЕННЯ
<https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-6/3>
2. Розподіл влади: сучасний погляд
http://app.nuoua.od.ua/archive/60_2017/6.pdf
3. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ФОРМИ ДЕРЖАВИ
<https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/1st/article/view/28/19>
4. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРЬОХ ГІЛОК ВЛАДИ:
ЗАКОНОДАВЧОЇ, ВИКОНАВЧОЇ, СУДОВОЇ
<HTTP://POLITICS.ELLIB.ORG.UA/PAGES-1574.HTML>
5. ТЕОРІЯ РОЗПОДІЛУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: СУТНІСТЬ, КОНЦЕПЦІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/levenets_teorija.pdf

Схожість

Джерела з Інтернету

556

1	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/1117/5.1.pdf	49 джерел	0.71%
2	http://www.info-works.com.ua/referats/pravo/2964.html	43 джерела	0.69%
3	https://mydisser.com/en/catalog/view/6/344/3336.html	31 джерело	0.67%
4	https://docs.dtkk.ua/ru/doc/3018-14	2 джерела	0.57%
5	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14076/%d0%90%d0%ba%d1%82%d1%83%d0%b0%d0%bb%d1%8	30 джерел	0.55%
6	http://www.pravoznavec.com.ua/period/chapter/9/1416/51426	7 джерел	0.55%
7	http://www.lsej.org.ua/6_2021/5.pdf	27 джерел	0.51%
8	https://studfile.net/preview/9185858	29 джерел	0.45%
9	http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6696/1/%d0%9a%d0%9f_%d0%b1%d1%96%d0%b1%d0%bb_%d0%bf%d0%be%d0...		0.43%
10	http://apdp.in.ua/v53/17.pdf	23 джерела	0.41%
11	https://www.cuspu.edu.ua/images/history/NW_students/zp_pravo/zb-pravo_17.11.2022.pdf	4 джерела	0.33%
12	https://www.4italka.ru/nauka_obrazovanie/yurisprudentsiya/440944/fulltext.htm	9 джерел	0.33%
13	https://docs.dtkk.ua/doc/1077.2588.0	7 джерел	0.32%
14	http://odessa.maup.com.ua/pro-koledij/predmetna-ciklova-komisija-z-prava	30 джерел	0.24%
15	https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/525167/mod_folder/content/0/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%	16 джерел	0.24%
16	http://pravoznavec.com.ua/period/chapter/75/608/21907	25 джерел	0.22%
17	https://allbest.ru/o-2c0a65635a2ac69a5d43b88521206d37-3.html	29 джерел	0.22%
18	https://studfile.net/preview/2414758	3 джерела	0.22%
19	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/23559/%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%8	20 джерел	0.22%
20	https://ua-referat.com/uploaded/yakim-sposobom-formuyetesia-vikonavcha-gilka-vladi-v-ukrayini/index1.html		0.22%

21	https://nadoest.com/pechersekij-raionnij-sud-mista-kiyeva-stor-2	3 джерела	0.2%
22	http://vuz-24.ru/nex/vuz-40749.php	34 джерела	0.2%
23	http://catalog.library.tnpu.edu.ua/naukovi_zapusku/magistr-visnuk/mag_visn_2021_36.pdf	30 джерел	0.18%
24	https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/DergBud/24.pdf	3 джерела	0.18%
25	http://referat-ok.com.ua/work_section/pravo	28 джерел	0.18%
26	https://parlament.org.ua/upload/docs/Parlamentski%20chytannya-2013_web.pdf	5 джерел	0.18%
27	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/30133/1/%d0%90%d0%bd%d0%b4%d1%80%d1%83%d1%88%d0%ba%d0%b...		0.18%
28	http://mego.info/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2...		0.18%
29	http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2023/4.pdf	2 джерела	0.18%
30	https://www.stud24.ru/state-theory/gromadyanske-susplstvo/56142-189914-page2.html		0.18%
31	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7805/%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b0%d1%8...		0.16%
32	http://kul.kiev.ua/images/science/encik/5.html		0.16%
33	https://nure.ua/wp-content/uploads/2018/Scientific_editions/3.pdf		0.16%
34	http://www.europexxi.kiev.ua/nash%D1%96-novini/zv%D1%96t-pro-fokus-grupove-dosl%D1%96dzhennya-sof%D1%96%D1%97...		0.16%
35	https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2021/2021-8-2/eppd_2021_8_2.pdf		0.16%
36	https://economics-msu.com.ua/web/uploads/journals_pdf/Scientific%20Bulletin%20of%20MSU.%20Series%20Economic	8 джерел	0.16%
37	http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%d0%9e%d0%bc%d0%b5%d0%bb%d1%8c%d1%87%d1%83%d0%ba%20-%20%d0%9a%20	2 джерела	0.16%
38	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/35044/1/Dymchenko_institutional%20transformation.pdf		0.16%
39	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/22871/%D0%A6%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%9A	12 джерел	0.16%
40	https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2020/12/No.34-1.pdf	11 джерел	0.16%
41	http://socrates.vsau.edu.ua/method/getfile.php/13584.pdf	22 джерела	0.16%
42	https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17097216133286.pdf		0.16%